

Forslag om fælles internet

Overordnet

Bestyrelsen foreslår at investere ca. 200.000 kr. af den fælles opsparing i en fælles internetløsning. Installationen muliggør besparelser på beboernes internet-abonnement, der vil tjene investeringen hjem på 3,5 - 5,5 år.

Løsningen forudsætter at langt størstedelen af beboerne også har interesse i at tegne abonnement ved den valgte internetudbyder, da månedlig leje af infrastruktur koster internetudbyder ca. 3000 kr/md.

Det vil derfor være obligatorisk at betale 100-135 kr./md for internet abonnement. Det kan anses som urimeligt at pålægge et abonnement, men internet kan efterhånden regnes som obligatorisk infrastruktur på lige fod med el/vand/varme. Bestyrelsen vil dog arbejde på en model hvor enkelte (max. 5) kan blive undtaget.

FiberBy trak sig fra deres tilbud i efteråret 2022, bl.a. grundet væsentligt højere udgifter til etablering. Forslaget skal ses som en erstatning for forslaget om internetløsning ved Fiberby, der blev stemt igennem i 2021. Som en forskel er engangsinvesteringen betalt med opsparede midler.

Den endelige internetudbyder er ikke fastsat, da udbyderne med de mest attraktive priser har haft meget lange svartider. Vi hælder pt. mod BolignetAarhus som udbyder, men priser fra forskellige udbydere er vedhæftet.

Den nuværende kabel-tv løsning fungerer og virker stabil for de fleste. Det handler derfor primært om flertallet af beboere kan opnå væsentlige besparelser på deres internetregning og sekundært om enkelte kan få lidt højere hastigheder.

Den nuværende kabel-tv installation bibeholdes, så beboere, der ønsker at bibeholde deres eksisterende tv-løsning, ikke berøres.

Store dele af den resterende argumentation for valget er gentaget fra 2021.

Hvorfor takke nej til de gratis fiber installationer?

Flere beboere har efterspurgt fiber, og både TDC-Net og GlobalConnect har været ivrige i at "forære" ejerforeningen en fiber installation.

Ejerforeningen kunne godt takke ja til en sådan løsning, det vil ligesom med den nuværende løsning betyde, at vi betaler mere i det lange løb. De internetudbydere, som man efterfølgende kan vælge, skal betale for at leje sig ind.

Endvidere vil udbyderen kunne stille krav om, at kablingen ikke må ændres, da det er deres ejendom (de skal kunne tjene deres investering hjem).

Nuværende løsning

I ejerforeningen er det pt. muligt at få internet gennem telefonstikket (ADSL), kabel-tv (DOCSIS 3.0) eller mobilt bredbånd (4G/LTE/5G).

Der er åbnet op så det frit kan vælges internetudbyder via kabel-tv forbindelsen, og priserne starter omkring 240-260 kr./md. Enkelte beboere har klaget over ustabilitet, men de fleste oplever det som stabilt.

Fysisk installation

Løsningen vil bestå af et fordelingsskab (rack med switch) i kælderen og en fiber ud til vejen. Fra fordelingsskabet trækkes netværkskabler (Cat6a) til et stik i hver lejlighed.

Bestyrelsen finder det mest hensigtsmæssigt, at stikket trækkes ind gennem brystningerne, så der kommer et stik i stuen.

Den største udgift ved installationen er, at der skal trækkes kabler til lejlighederne. Skulle ejerforeningen ønske anden udbyder, vil de stadig kunne benytte denne infrastruktur. Det bemærkes, at det er almindelige netværkskabler, og ikke fiber, der trækkes det sidste stykke fra kælder ind til den enkelte lejlighed. Det ville være muligt at anvende fiber det sidste stykke, men det anses ikke som fordelagtigt. Kabling med fiber koster mere, kræver specielt udstyr i lejligheden og giver stadig ikke give nogle hastighedsmæssige fordele.

Det foreslåede anlæg vil muliggøre op til 1 Gbit til alle lejligheder. De anvendte kabler vil kunne håndtere op til 10 Gbit, hvilket forventes rigeligt til de næste 15 år. Hastigheder over 1 Gbit vil dog kræve en ny switch i fordelingsskabet.

Internet hastigheder

Nogle internetudbydere tilbyder differentierede hastighed mellem 250 Mbit og 1 Gbit, mens andre internetudbydere lægger op til alle får 1 Gbit.

Bestyrelsen vil mene, at de fleste vil få tilstrækkelig hastighed med 100 Mbit, selv om de ser 4K streaming og spiller spil. Der vil være flere flaskehalse andre steder. (se artikel fra ingeniøren i bilag).

Det kan også nævnes, at der maksimalt kan trækkes 10 Gbit fra den fælles fiber ud til vejen, men det anses ikke som begrænsende i praksis.

Valg af udbyder

Som det fremgår af prissammenligningen, er BolignetAarhus den udbyder, som tilbyder den billigste abonnement og hurtigste tilbagebetaling. De virker derfor som det oplagte valg.

ParkNet priser er lidt højere end BolignetAarhus, men til gengæld har en mere åbne prismodel hvor ikke alle bindes.

Deres estimat på netværksinstallation er også væsentlige dyrere end alternativerne. Der er dog mulig installationsprisen kan forhandles ned.

Dktv ses lidt som en mellemting, da deres etableringspris er billigere end ParkNet, men deres månedlige priser er lidt højere.

Dktv gør meget ud af at de satser på kvalitet i form af support, garanterede hastigheder og egne cache-servere. Om det reelt set er bedre end konkurrenterne vides ikke. Nogle ejere vil måske også have det stramt med de ejes af Nuuday der er relateret til YouSee og TDC-Net.

Tilbud fra de resterende udbydere anses ikke som konkurrencedygtige.

Bestyrelsen vil forsøge at få bedst få bedst mulige vilkår og priser

Konsekvens af forslaget

1. Ejerforeningen køber installation af internetudbyder for ca. 200.000 kr. for opsparede midler.
2. Hver lejlighed får et stik
3. Kablerne trækkes fra et fordelingsskab i kælderen og ind gennem facadens brystning
4. Ejerforeningen binder sig til internetudbyder i 3-5 år
5. Det er obligatorisk for ejer/lejer at få internetabonnement for 100-130 kr/md.
6. Beboer vil selv skulle afholde evt. indkøb af trådløs router (200-650 kr.)

Bilag

- Prissammenligning med ParkNet
- Artikel fra Ing.